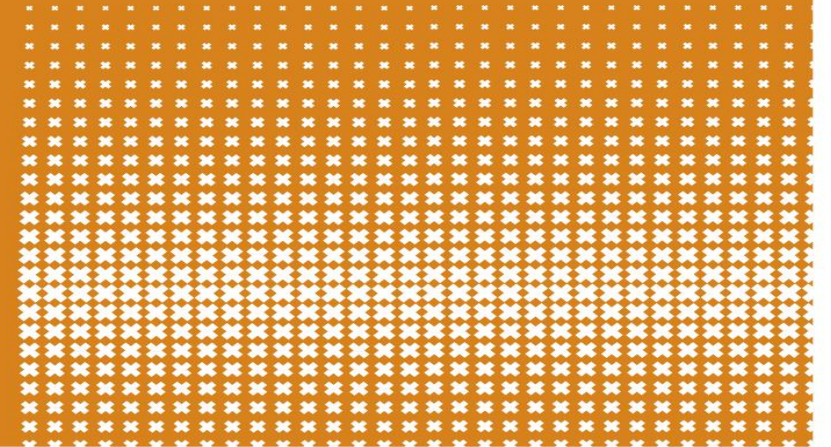

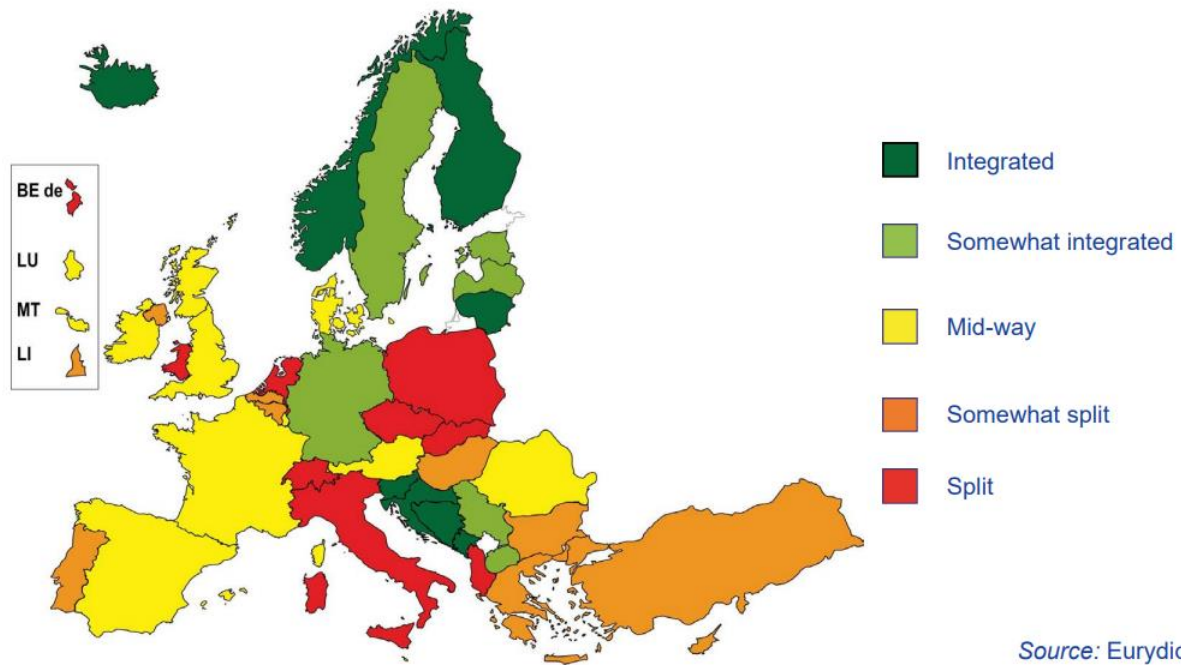

Gespleten systeem, gemengde gevoelens?

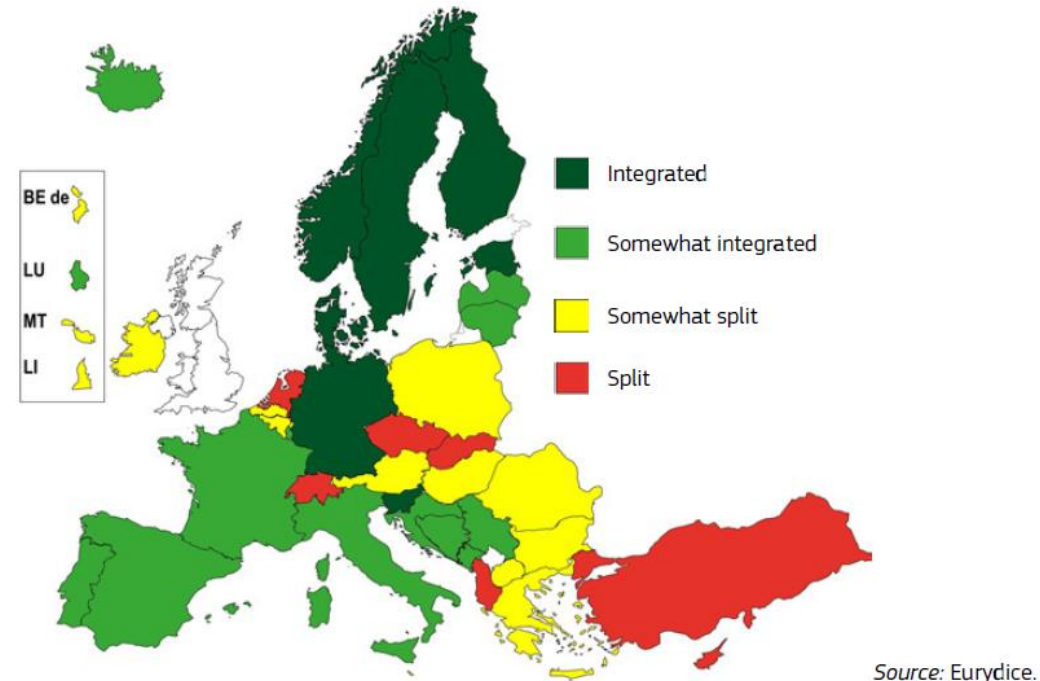
Ruben Fukkink (UvA & HvA)

Europa: integratie van 'early childhood education and care' (ECEC)

Eurydice (2019)

Eurydice (2025)

Eurydice: wat is 'integrated'? (vs. 'split')

*'It is not
either/or'*

Kaga and colleagues
(2010: 115)

1. Is er hoog opgeleid personeel (hbo, ISCED 6) voor gehele periode 0-6 jaar? (**kwalificatie**)
2. Zijn er inhoudelijke richtlijnen voor elke setting 0-6 jaar? (**curriculum**)
3. Is er één autoriteit? (bv. 1 ministerie)? (**governance**)
4. Is er één setting voor opvang en voor onderwijs? (**setting**)

Europese zorgen over 'split system'

Vanaf 1970: **kritische discussie** over 'split systems'

1998-2010: groeiend besef **fragmentatie** en **inefficiëntie** (Bennett & Kaga, 2010) in OECD-reviews

2017 & '20: A strong split may **complicate smooth transition** from ECEC to primary education for children
(Lazzari et al., 2020; OECD, 2017; EU Council, 2019)

2022: a dualistic nature of services for young children [care – education] → **risk of underinvestment in childcare** (compared to education) in split systems, especially in ECEC (Alila et al., 2022; Kascak & Koch, 2022)

Europese interesse in geïntegreerde stelsels

1980-'90's: call for an **integrated approach** to ECEC

1996: European Childcare Network recommended **integrated systems** of ECEC (Kaga et al., 2010; Kascak & Koch, 2022)

2014: European Quality Framework (EQF) emphasized the importance of **integration of ECEC services**, based on a broad consultation of experts from 25 European countries

2014: EU Council, *Recommendation on High-Quality ECEC Systems*:

'integration or coordination of services in charge of different regulations on ECEC **can have a positive effect on the quality of the system'**.

Hoofdvraag vandaag:

Hangt 'integratie' van Europese kinderopvangstelsels samen met
....:

Toegankelijkheid van kinderopvangstelsel
Werkcondities voor medewerkers & personeel
Curriculum & doorgaande lijn
(zelf)**evaluatie** & inspectie van kwaliteit
Governance & **financiering**

Databases EU: Gegevens over kinderopvang in EU

■ Gespleten vs. geïntegreerde systemen

Definities van Eurydice (2021; 2025) & SEEPRO (2025)

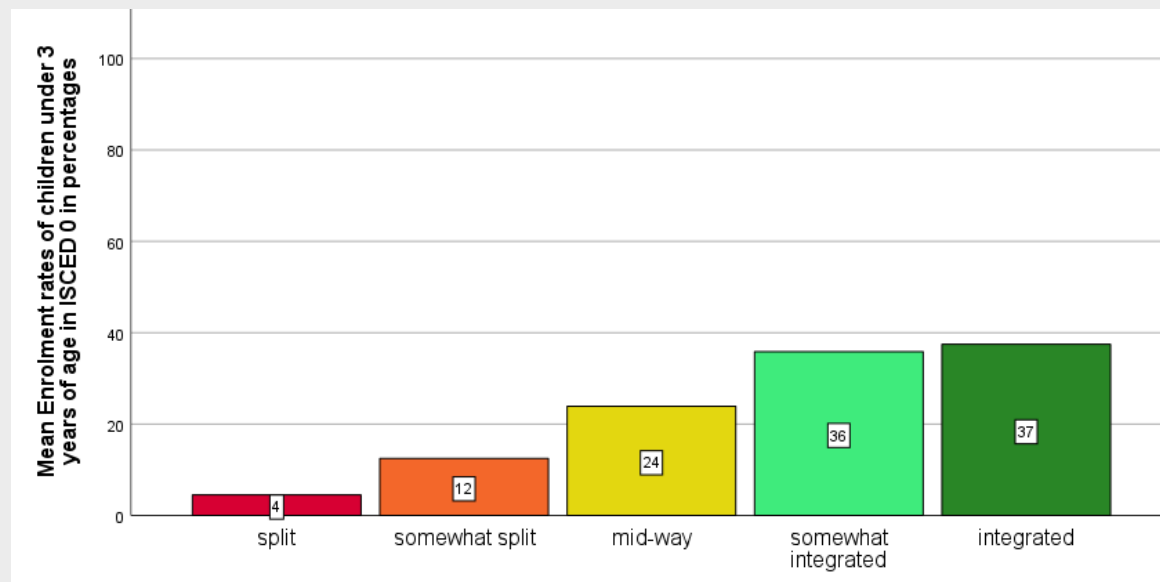
Andere kenmerken

■ Toegankelijkheid	(19x)
■ Werkcondities en personeel	(34x)
■ Curriculum	(2x)
■ Evaluatie en inspectie	(6x)
■ Governance en financiering	(2x)

63 verkend → **22x significant verband** → focus vandaag

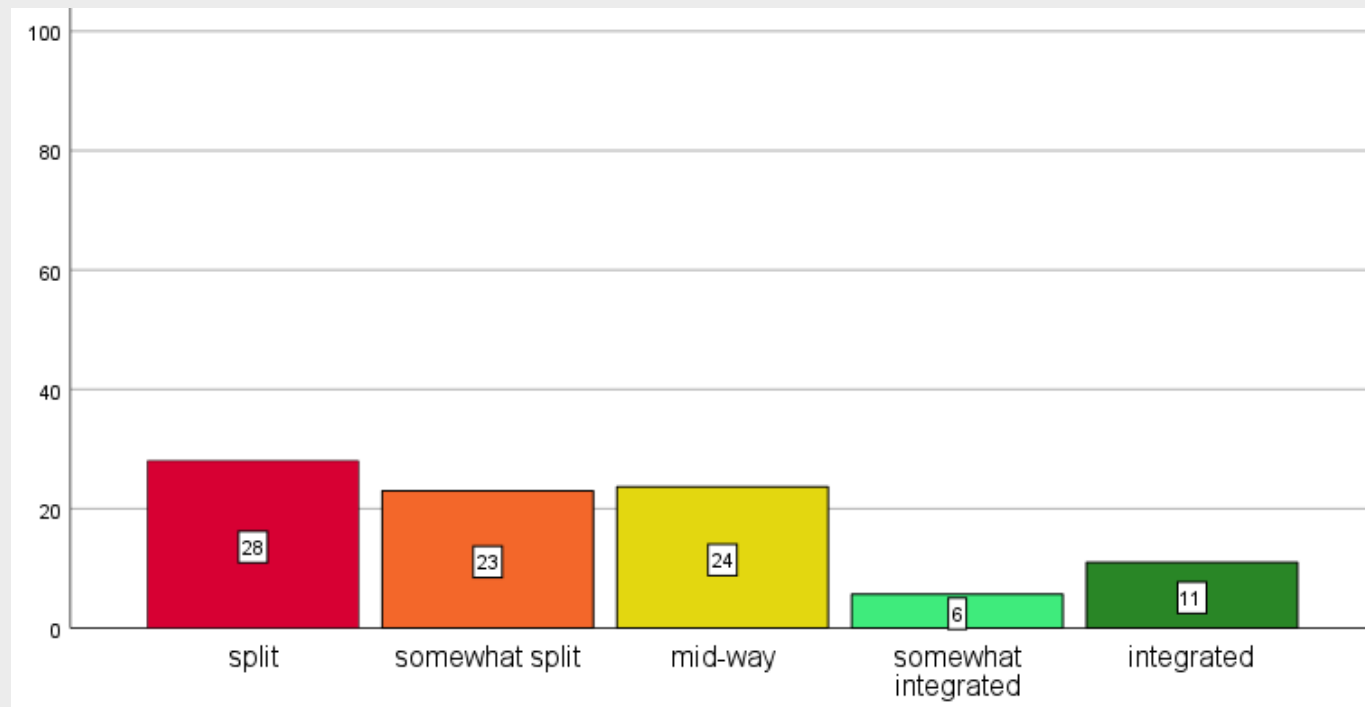

% kinderen onder 3 jr. uit gezinnen met lage opleiding (ISCED 0) in kinderopvang

$$r_s = .629, p = .005; N = 18$$

Eigen bijdrage (% van inkomen) voor gezin met minimumloon en 2 kinderen

$$r_s = -.461, p = .084, N = 14$$

Continuous professional development (CPD) van medewerkers in de kinderopvang

In 'somewhat integrated' en 'integrated systems':

CPD is, zonder uitzondering, een **integraal onderdeel** van het werken in de kinderopvang.

CPD is verplicht, ook voor promoties

→ **consistent beeld**

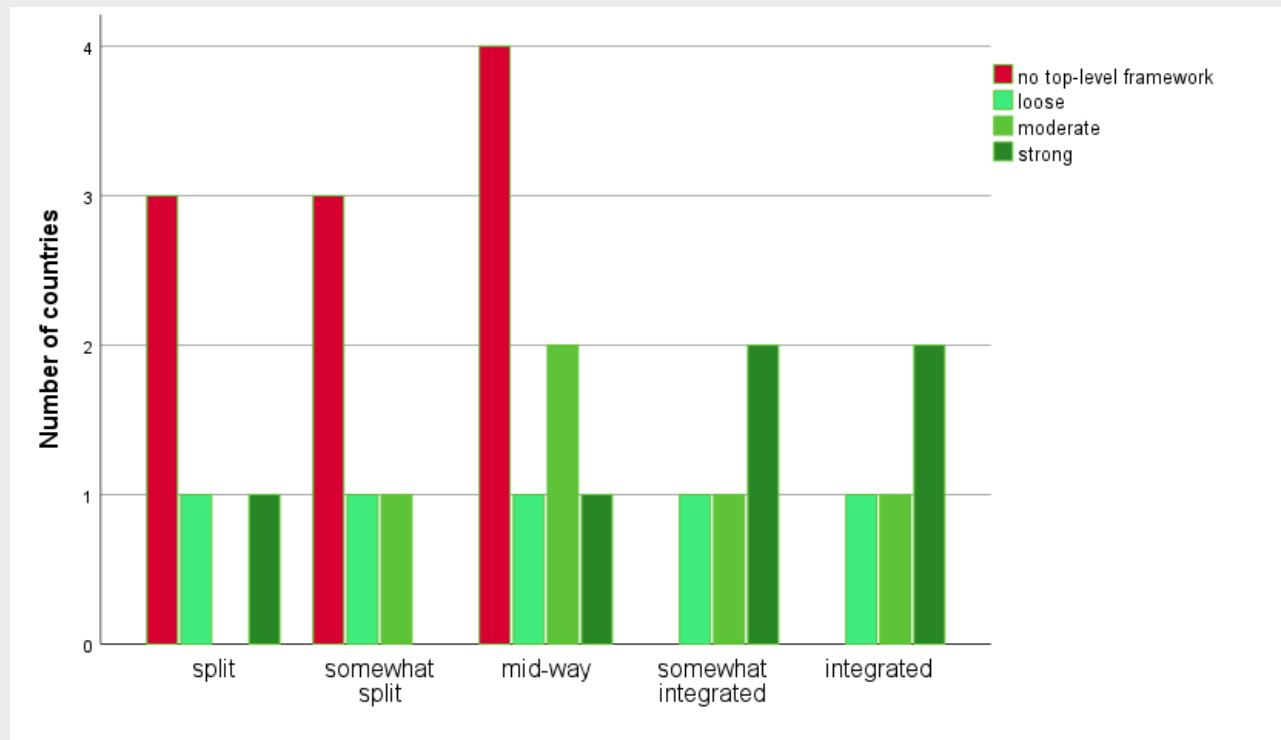
In 'split', 'somewhat split' en 'mid-way systems':

CPD is **soms wel, soms niet integraal onderdeel** van het werken in kinderopvang (7x),

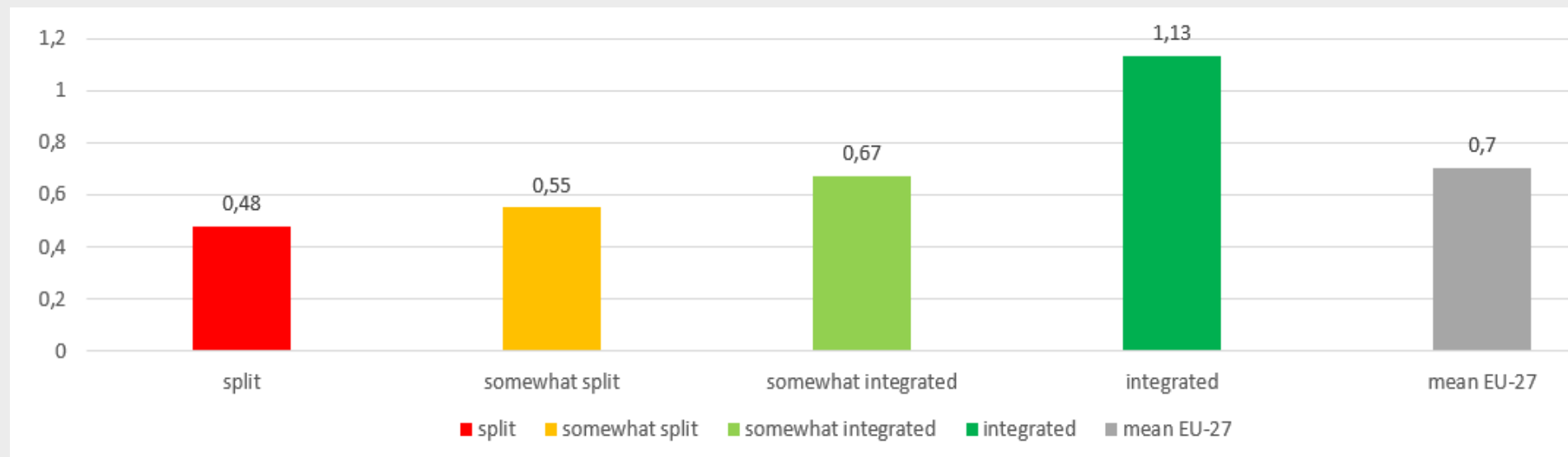
maar soms ook niet (9x)

→ **gemengd beeld**

Geen / **zwak** / **matig** / **sterk** kader bij (zelf)evaluatie

Rijksuitgaven kinderopvang (% Bruto Nationaal Product) data uit 2021 ↔ indeling Eurydice (2025)

$$r_s = .50, p = .008; N = 27$$

Samenhang 'system integration' → indicatoren EU-databases

In totaal 63 indicatoren verkend:

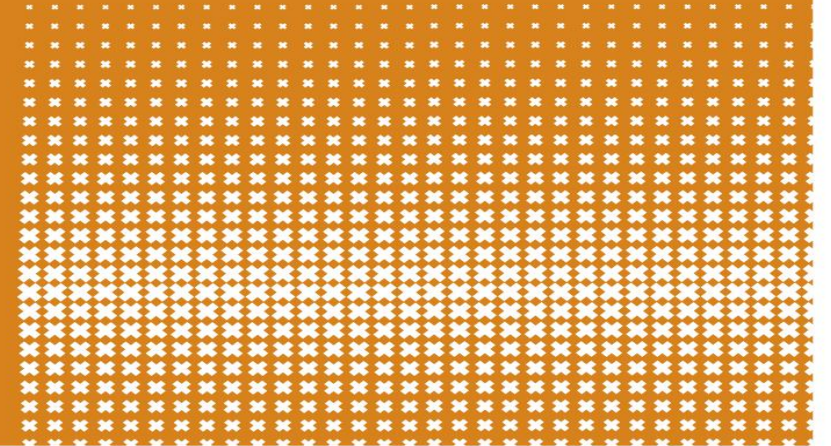
20x **positief significant** verband

2x **negatief** verband → beide financiering

p.s. 'Risk of underinvestment in childcare (compared to education) in split systems'

→ **positief** of **negatief**?

Terug naar Nederland

Een groene trend in een rood land

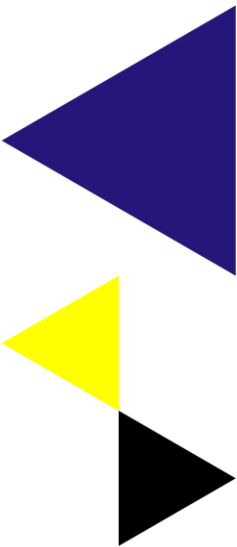

1. Samenwerking peuter – kleuter
2. Samenwerking school – bso
3. Samenwerking locatie – jeugdhulp
4. Samenwerking rondom beleid

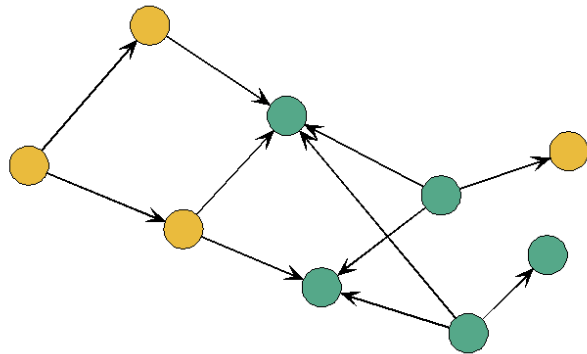
https://www.tijdschriftvoororthopedagogiek.nl/artikel/110-3915_Werken-aan-een-integraal-aanbod-voor-het-jonge-kind

Casus: 2 locaties - IKC-scan

	Score Kindcentrum Scan
Locatie 1	Apart
Locatie 2	Geïntegreerd

Transitie peuter - kleuter

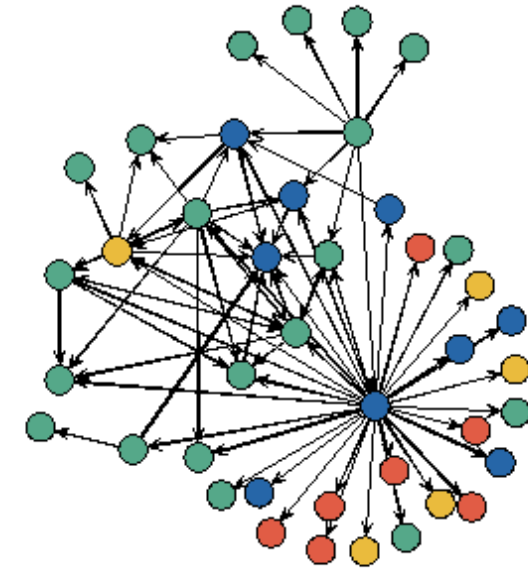
Locatie 1

Geel= Kinderopvang

Groen= Onderwijs

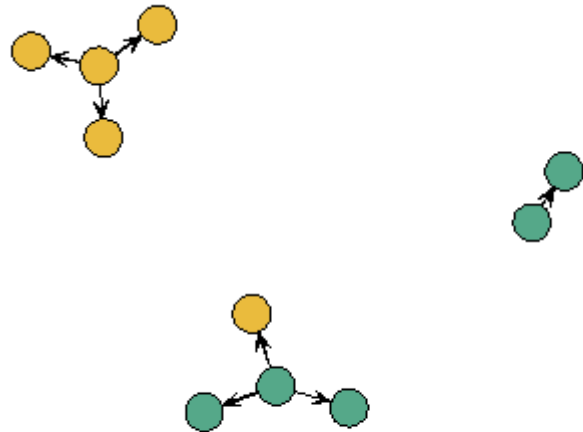
Blauw = Combifunctie (Kinderopvang/Onderwijs)

Oranje = Zorgprofessionals

Locatie 2

Samenwerking onderwijs - bso

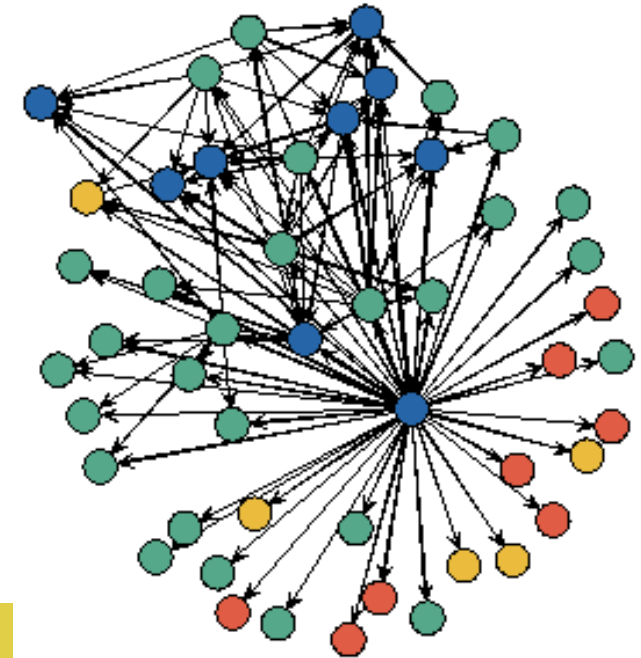
Locatie 1

Geel= Kinderopvang

Groen= Onderwijs

Blauw = Combifunctie (Kinderopvang/Onderwijs)

Oranje = Zorgprofessionals

Locatie 2

Creating Tomorrow

Slotconclusie

Split of integrated?

meer geïntegreerd stelsel Eurydice, 2019; 2025; SEEPRO hangt positief samen met structurele kwaliteitskenmerken bij toegankelijkheid, werkcondities, inspectie en evaluatie

NL: **‘split system’ op macro-niveau, maar op meso- en micro-niveau: groeiende integratie**

Vraag voor de toekomst:

Vertaalt de “groene trend” in NL zich in betere structurele kwaliteit en andere loopbanen van kinderen?